

Informatie voor profielwerkstuk
microkrediet

Inhoudsopgave

	Pagina
1. Over microkrediet	3
2. Vrouwen emancipatie	6
3. Discussie	7
4. Oikocredit en microkrediet	9
5. Het verhaal van ...	11

“Mijn eerste lening was \$22 en hiervan heb ik materialen ingekocht.”

- Maria, mandenmaakster uit El Salvador

1 • Over microkrediet

Microkrediet is een kleine lening waarmee mensen een bedrijf kunnen starten en hun levensomstandigheden kunnen verbeteren. Mensen die normaal niet in aanmerking komen voor krediet, bijvoorbeeld omdat ze geen onderpand hebben of te afgelegen wonen. Microkrediet wordt vaak gebruikt voor het inkopen van spullen om te verkopen, het inkopen van zaden door boeren (voorfinancieren van de oogst) of de aanschaf van een machine of voertuig.

Het doel

Het doel is om mensen toegang te bieden tot financiële diensten waar ze normaal niet voor in aanmerking komen en hen zo helpen om zich aan armoede te onttrekken. Het belangrijkste is om te zorgen dat mensen zelfredzaam zijn. Daarom biedt Oikocredit niet alleen financiering, maar ook training over bijvoorbeeld administratie en landbouwtechnieken, en over zaken als gendergelijkheid en women empowerment.

Het begint met een ondernemersplan

Mensen die een microkrediet aanvragen moeten een plan hebben waar ze het krediet voor willen gebruiken. Zo'n ondernemersplan moet goed doordacht zijn, net zoals het in Nederland werkt. Er moet voldoende kans zijn op inkomsten, zodat de ondernemer er geld aan overhoudt om haar/zijn levensomstandigheden ook echt te verbeteren. En krediet moet uiteraard worden terugbetaald, dus er wordt ook goed gekeken naar alle kosten die de aanvrager maakt voor bijvoorbeeld huis, school en andere lasten. Het is belangrijk om heel zorgvuldig te kijken naar de persoonlijke situatie van de aanvrager, want niemand wil dat er problemen ontstaan

“Nu ik over geld beschik, kan ik meer voorraad kopen tegen een lagere prijs. Ik maak meer winst en ik kan wat geld besparen.”

- Genevieve, Marktvrouw uit Ivoorkust

Hoe komt het geld bij mensen terecht

Iemand in Nederland wil geld investeren in microkrediet. Dat gebeurt dan bijvoorbeeld via een beleggingsfonds zoals het Oikocredit Nederland Fonds. Dat geld komt via lokale vestigingen in Latijns-Amerika, Afrika en Azië terecht bij microkredietinstellingen. In die landen werken lokale medewerkers. Die medewerkers kennen de markt daar het beste en >>

zij hebben het directe contact met de ontvangers van microkrediet en andere partners over leningen en training die ze geven. De microkredietinstellingen bepalen zelf wie een microkrediet krijgt. Zij bepalen ook de rentepercentages en aflossingstermijnen.

Praktisch: wanneer iemand een microkrediet krijgt, wordt dit in cash uitbetaald of via een mobiele telefoon overgemaakt. Ook het betalen van rente en aflossing gebeurt steeds meer via telefoon of een ander digitaal apparaat.

Problemen in de sector

De markt voor microfinanciering heeft zich enorm ontwikkeld in de afgelopen decennia. Daardoor zijn er ook bedrijven in deze sector gekomen die minder goede bedoelingen hebben. Die willen vooral winst maken en stellen de sociale impact niet voorop. Wij vinden dat de sociale impact bij microkrediet voorop moet staan. De behoefte aan microfinanciering is nog steeds enorm groot: zo'n 1,7 miljard mensen hebben nog steeds geen toegang tot financiële diensten. Dus er is nog veel werk te doen!

Welke eisen worden er gesteld?

We monitoren zorgvuldig of de microfinancieringsinstellingen waar wij mee werken zich houden aan de Client Protection Principles. Die zijn opgesteld om:

- maatregelen te nemen om te voorkomen dat klanten te veel schulden maken;
- de rente van de lening te controleren zodat klanten niet te hoge kosten hebben;
- te zorgen voor transparantie;
- een eerlijke en respectvolle behandeling van klanten te bevorderen;
- klachten goed te behandelen;
- klanten direct te betrekken bij het ontwerpen van producten die aan hun behoeften voldoen;
- de privacy van klantgegevens te beschermen.

Een groepslening

Het komt veel voor dat mensen zich verenigen in leengroepen. Ze staan dan samen garant voor een groepslening. Juist in situaties waarin iemand alleen niet in aanmerking komt voor een lening (bijvoorbeeld vanwege gebrek aan onderpand) is dit een goede oplossing. En wanneer bijvoorbeeld iemand door ziekte niet kan werken en dus geen inkomen heeft, springen de andere leden van de groep bij. Zo helpen ze elkaar. Wanneer leden van de groep langere tijd volgens afspraak terugbetalen kunnen er ook individuele leningen worden verstrekt.

Vaak komt een leengroep wekelijks samen voor betalingen en bespreken ze uitdagingen en eventuele problemen.

Krishna heeft samen met zijn vader en moeder dankzij een microkrediet maïs geplant. Dat verkoopt hij nu op de markt.

2 • Vrouwenemancipatie

Armoede treft vooral vrouwen. Dat komt omdat vrouwen vaak geen onderwijs gevolgd hebben en geen eigen onderpand, zoals een huis, op hun naam hebben staan.

Waarom vooral vrouwen krediet krijgen

Microkrediet maakt het voor vrouwen mogelijk om zélf hun geld te verdienen. Dit eigen inkomen zorgt voor een betere sociale en maatschappelijke positie en het ontwikkelen van een eigen stem. Naast financiering bieden we trainingen aan. Dat kan gaan om trainingen op gebied van administratie, maar bijvoorbeeld ook over gendergelijkheid.

Hebben vrouwen altijd traditionele beroepen?

Dat is moeilijk te zeggen, want wat zijn traditioneel-vrouwelijke beroepen? Veel microkredietklanten hebben bijvoorbeeld een marktkraam, een restaurant langs de weg, maar Oikocredits partners focussen ook sterk op landbouwers, juist vanwege hun vaak achtergestelde positie of omdat ze in afgelegen gebied wonen.

Metten van resultaten

Elk jaar wordt de impact van ons werk op de microkredietondernemers beschreven in ons 'Impact Report', met informatie over hoe partners die financiële diensten verstrekken hun vrouwelijke klanten en klanten op het platteland bereiken, en trendanalyses op langere termijn. Het rapport geeft ook gedetailleerde informatie over ons werk op het gebied van duurzaamheid, en laat zien hoe onze missie zich verhoudt tot de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) van de Verenigde Naties.

Theeboerin Agnès staat midden tussen de groene theebladeren in Rwanda. Hier plukt ze fairtrade thee.
- Agnès, theeboerin uit Rwanda

3 • Discussie

Wil je tijdens je profielwerkstuk een discussie starten? Ook over microkrediet zijn er onderwerpen waarover je kunt discussiëren. Hieronder vind je onze standpunten.

Microkrediet en ontwikkelingshulp

Is microkrediet hetzelfde als ontwikkelingshulp? Nee. Wij zien microkrediet niet als ‘hulp’ omdat het geen gift is. Het is een investering waar mensen zelf voor moeten werken. Omdat het gaat om een lening, wordt dit ook terugbetaald. Dat is het grote verschil met ontwikkelingshulp: een microkrediet is geen gift (geld dat je geeft), het is een overeenkomst tussen twee partijen. Dat vinden wij wel zo gelijkwaardig. Het is een investering in mensen die minder kansen hebben dan wij, en daarmee is het ook een investering in de ontwikkeling van de economie van

Brengt microkrediet mensen in de schulden

De markt voor microkrediet heeft zich in de afgelopen vijftien jaar behoorlijk ontwikkeld en er zijn ook veel kredietverstrekkers in de markt gekomen die vooral geld willen verdienen aan arme mensen. Hiermee brengen ze hun klanten eerder in de problemen dan dat ze worden geholpen. Daar is vaak over geschreven in de media. En het is goed dat er aandacht wordt besteed aan dergelijke misstanden.

Het is daarom belangrijk om alleen met kredietverstrekkers te werken die het maken van sociale impact voorop hebben staan. Bij deze ondernemingen streven ze naar het verbeteren van de levensomstandigheden van mensen. Ze focussen vaak op vrouwen en mensen die wonen op het platteland, omdat die mensen vaak nog minder kansen krijgen en het dus nog meer nodig hebben.

Het is ook belangrijk om de microkredietklanten te begeleiden als dat nodig is. Daarom wordt gekeken of er ook training over bijvoorbeeld bedrijfsvoering of financiële geletterdheid aangeboden worden. Zo wordt bijgedragen aan ondernemerschap en zelfstandigheid.

Hoe voorkom je mislukkingen

Mensen die microkrediet ontvangen worden zorgvuldig geselecteerd en krijgen, als dit nodig is, training over bedrijfsvoering, marketing of boekhouden. Ook wordt er gekeken naar welke soort microkrediet het beste werkt voor een klant. Zo heeft een boer krediet nodig om zaad in te kopen voor gewassen, en kan hij of zij pas aflossen op het krediet nádat de oogst is verkocht. Dat moet een microkredietorganisatie ook begrijpen en diegene dus pas laten terugbetalen na een aantal maanden of misschien wel een jaar, als dat nodig is.

Uiteraard pakken investeringen ook wel eens niet zo goed uit. Microkredietklanten komen wel eens in de problemen. Niet iedereen is even goed in het runnen van een bedrijf. Wat in de praktijk veel voorkomt, is dat krediet wordt verstrekt aan een leengroep, waarbij de leden van de groep garant staan voor elkaar en elkaar helpen als iemand van hen even niet kan aflossen op afbetalen (bijvoorbeeld door ziekte). Onze ervaring is dat microkredietklanten over het algemeen goed omgaan met het aflossen en terugbetalen van hun krediet.

Niemand is erbij gebaat dat schulden oplopen. Als een klant niet terugbetaalt, wordt er met haar of hem in gesprek gegaan. Vaak is er een duidelijke reden voor, bijvoorbeeld omdat net het schoolgeld betaald moet worden of een familielid ziek is. Meestal wordt een betalingsafspraken gemaakt. Dan wordt bijvoorbeeld afgesproken dat de klant langer de tijd krijgt om de lening terug te betalen. Als dit geen oplossing is – en zoals gezegd is daar niemand bij gebaat – dan kan het zijn dat onderpand moet worden verkocht. In een uiterste geval wordt een lening afgeschreven.

“Ik kreeg een lening om kleine bomen te kopen, zodat ik meer koffie kan laten groeien.”

- Domingo, koffieboer uit Guatemala

4 • Oikocredit en microkrediet

Oikocredit investeert al meer dan 45 jaar in microkrediet. In meer dan 30 landen in Latijns-Amerika, Afrika en Azië krijgen mensen microkrediet. Daarmee kunnen zij zélf aan hun toekomst bouwen. Nadat ze een microkrediet hebben gekregen, kunnen ze bijvoorbeeld beter voor hun gezin zorgen. Zoals hun kinderen naar school sturen.

Microkrediet

Oikocredit is een van de grootste investeerders in microkrediet ter wereld. In totaal investeert Oikocredit meer dan 1 miljard euro. In 2021 bereikte Oikocredit 38 miljoen mensen met microkrediet. Dat is meer dan 2x alle inwoners van Nederland.

Hoe wordt microkrediet gefinancierd?

Als social impact investeerder haalt Oikocredit geld op bij beleggers, voornamelijk in landen in Europa maar ook in Noord-Amerika en Japan. Dat belegde geld gaat allemaal in de financieringsportefeuille van Oikocredit. Uit die portefeuille bieden we leningen aan partnerorganisaties zoals microkredietinstellingen, landbouwcoöperaties en duurzame-energiebedrijven, die gevestigd zijn in lagelonenlanden in Latijns-Amerika, Afrika en Azië. Die instellingen verstrekken microkredieten aan mensen die een bedrijf willen starten of uitbreiden.

Microkrediet voor duurzame energie

Naast microkrediet om een bedrijf te starten, investeert Oikocredit ook in microkrediet voor duurzame energie. Mensen die geen elektriciteit hebben, kunnen met een microkrediet bijvoorbeeld een zonnepaneel op hun dak laten plaatsen. Overdag zorgt de zon voor energie, zodat 's avonds het licht aan kan. Zo kunnen kinderen 's avonds hun huiswerk maken.

Geschiedenis

in 1968 ontstond het idee voor Oikocredit. Nederlandse kerken wilden niet dat hun geld werd geïnvesteerd in oorlog en in wapenhandel. Ze wilden dat hun geld met positieve sociale impact werd geïnvesteerd. Daarom werd in 1975 Oikocredit opgericht. Iedereen kon meedoen met deze goede investeringen.

De naam Oikocredit is een samenvoeging van de woorden Oikos en Credere.

- Oikos is een Grieks woord dat staat voor 'huis, familie, plaats waar mensen samenleven'
- Credere is een Latijns woord. Het betekent 'toevertrouwen'.

Oikocredit betekent dus letterlijk 'een huis van toevertrouwen'. En dat klopt ook: bij Oikocredit krijgen mensen geld toevertrouwd.

Heerst er concurrentie onder microkredietfondsen?

We streven allemaal hetzelfde doel na: impact maken voor mensen in kansarme posities. Maar natuurlijk willen wij liever mensen aantrekken voor ons fonds en wil bijvoorbeeld ASN Bank of Triodos Bank liever dat mensen in hun microkredietfonds gaan beleggen. Een bank wil klanten ook graag nog andere producten bieden. Dat geldt voor ons niet, wij bieden alleen de belegging in Oikocredit aan.

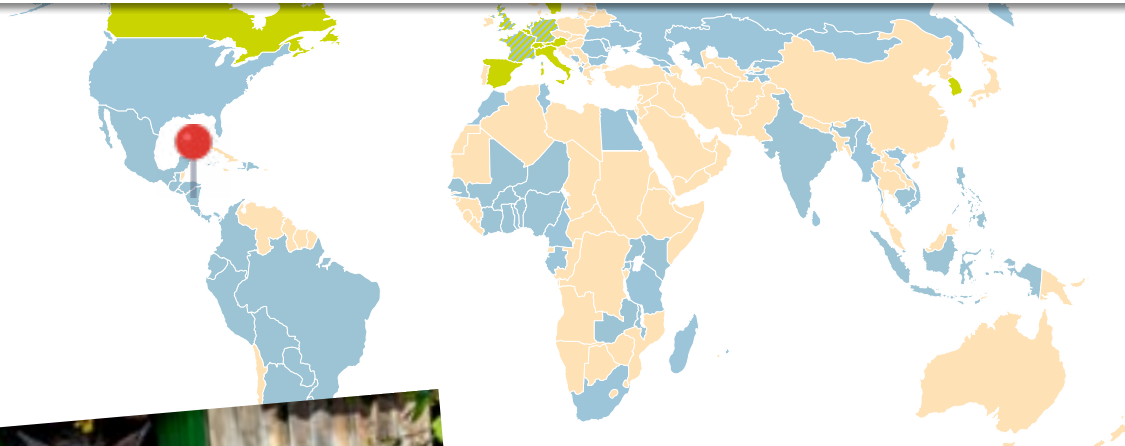
"Ik betaal altijd mijn lening terug, ik wil niet dat mensen kwaad over mij spreken."

- Florencio, Timmerman uit Nicaragua

5 • Het verhaal van ...

Hoe ziet het leven eruit van iemand die microkrediet krijgt? We vertellen het verhaal van Joséfa. Ze woont in Nicaragua, een land in Latijns-Amerika. Ze is getrouwd met haar man, hij heet Dennis. Samen hebben ze drie kinderen.

Dit is Joséfa. Ze heeft een boerderij met dieren en groenten en fruit. 10 jaar geleden kreeg ze haar eerste microkrediet. Daarmee ging ze meer groenten en fruit verbouwen.

Dankzij dit microkrediet is haar boerderij gegroeid. Ook haar inkomen is groter. Ze heeft een nieuw dak op haar huis kunnen maken, een waterput kunnen aanleggen en meer dieren kunnen kopen.

“We zijn erg blij met het microkrediet. Dankzij de waterput hebben we voldoende water voor het vee en het gezin.”

Veel succes met je profielwerkstuk!

Je weet nu écht veel over microkrediet. We hopen dat je een heel mooi cijfer haalt met je profielwerkstuk!

Heb je nog vragen?

Stuur ons dan een bericht op Instagram of Facebook, of mail ons via communicatie@oikocredit.nl

Filmpjes

Wil je ook een filmpje laten zien tijdens je profielwerkstukpresentatie? Kijk dan eens op youtube.com/OikocreditNL!

Blijf ons volgen!

Na je profielwerkstuk nog meer horen over microkrediet? Volg ons dan ook op:

Foto's

Wil je foto's gebruiken voor je profielwerkstuk? Je kunt de foto's gebruiken die op onze website staan. Kijk bijvoorbeeld eens op www.oikocredit.nl/ondernemersverhalen. Let op: verwijs wel altijd naar oikocredit.nl.

